

ct

Vârful aisbergului

de
Antonio Tabares

traducción de
Luminița Voina-Răuț

(fragmento en rumano)

Personaje

Sofia Cuevas
Carlos Fresno
Gabriela Benassar
Jaime Salas
Alejandro García
Carmelo Luis

1.

(În birou, Sofia fumează lângă fereastră. Intră Carlos Fresno.)

FRESNO

În clădirea asta, fumatul este interzis.

SOFIA

(Stinge repede țigara și îndepărtează fumul cu mâna.) Știu. Îmi pare rău.

FRESNO

Regulile sunt stricte.

SOFIA

Îmi pare rău. N-am putut să mă abțin. Cu cât încerc mai mult să mă las de fumat, cu atât mai greu îmi e. Am tot încercat de vreo 5-6 ori, dar de fiecare dată mă apuc din nou.

FRESNO

Lipsă de voință?

SOFIA

Absolut. Dar doar în privința fumatului. Sunt Sofia Cuevas.

FRESNO

Vă așteptam. Carlos Fresno. Am vorbit ieri la telefon.

SOFIA

Mă bucur să vă cunosc. La Madrid se vorbește mult despre dumneavoastră. Suntem tare mulțumiți de rezultatele Centrului din ultimii ani. Foarte mulțumiți.

FRESNO

Dar...?

SOFIA

Dar...?

FRESNO

Mereu există câte un „dar”.

SOFIA

Mă rog. Brusc apare toată nebunia asta și suntem derutați. Până acum auziserăm de asemenea cazuri în Franța, în Japonia... dar aici??? Sincer vorbind, nu suntem obișnuiți cu așa ceva. Cred că mai ales pentru dumneavoastră e teribil ce se întâmplă.

FRESNO

Nu, deloc. De ce să fie?

(Tăcere.)

SOFIA

Am fixat câteva întâlniri cu colaboratorii mai apropiați. Mi-ar plăcea să abordez acest subiect cumva mai discret.

FRESNO

Discret? Dar tot Centrul știe c-ați sosit. De ieri sunteți principalul subiect de conversație. Ba unii cred chiar că sunteți polițistă. *(Râde.)*

SOFIA

Măi să fie! Aș fi preferat să trec neobservată.

FRESNO

Cam greu cu cât tam-tam s-a făcut pe tema asta.. Dar nu vă faceți probleme. Dumneavoastră faceți-vă treaba, că n-o să vă deranjeze nimeni.

SOFIA

Cum vă explicați cele întâmplate?

FRESNO

(Ridică din umeri) Un șir de fatalități?

SOFIA

Fatalități!!

FRESNO

Criza, probleme de familie, depresii... tot felul de chestii. Cine știe ce-i în mintea unui om de ajunge la așa ceva?

SOFIA

Da, dar aici nu-i vorba despre un om. Putem să ne așezăm? *(Fresno o invită să ia loc. Sofia răsfoiește niște hârtii.)* Marcelo Miralles, 39 de ani, inginer. Căsătorit. Soția lui aștepta un copil pe care, dacă nu mă înșel, l-a pierdut. De opt luni de zile lucra la proiectul *Aisberg*.

FRESNO

Și acum ne dă bătăi de cap ticălosul ăsta.

SOFIA

Poftim??

FRESNO

Aisberg. E ceva cu fiabilitatea lui. Inginerii nu reușesc să găsească cauza. Sunt săptămâni întregi de când s-a întârziat cu proiectul ăsta. Dar vom respecta termenele. Asta cu siguranță.

SOFIA

Pe 27 octombrie s-a aruncat de la etajul șapte, chiar de pe clădirea asta.

FRESNO

Da, a fost cumplit.

SOFIA

Mai mulți colegi care l-au văzut au avut nevoie de consiliere psihologică.

FRESNO

Compania a suportat cheltuielile.

SOFIA

Unul dintre cei care au avut nevoie de consiliere a fost asistentul programator Andrés Miró, de 44 de ani, căsătorit. Trei copii. Din septembrie lucra la proiectul noului *Argos*.

FRESNO

Un desing exclusiv. Cel mai bun din toată gama, fără îndoială.

SOFIA

Andrés Miró a fost găsit mort în bazinul de captarea apei.

(Fresno nu scoate nici un cuvânt.)

SOFIA

Asta s-a întâmplat pe 24 ianuarie. Pe 16 februarie Eduardo Rus, coordonatorul proiectului noul *Osiris* și-a luat viața în toaletă, spânzurându-se cu propria-i curea. Avea 37 de ani. Era însurat și, din câte se pare, urma să fie promovat peste două luni. *(Pauză.)* Aici nu poate fi vorba de un șir de fatalități. Ce se întâmplă?

FRESNO

Ce anume?

SOFIA

De ce se sinucid oamenii în centrul ăsta?

FRESNO

Oamenii nu se sinucid „în centrul ăsta”.

SOFIA

A, nu?

FRESNO

Nu. Oamenii se sinucid. În centrul ăsta și oriunde în lumea asta.

SOFIA

Eduardo Rus a lăsat o scrisoare.

FRESNO

Știu.

SOFIA

Madridului îi place să apară compania în presă doar dacă i-a crescut cotația la bursă sau dacă a câștigat o cursă de formula unu.

FRESNO

Ce ți-e și cu ziaristii ăștia! Pentru un editorial sunt în stare să vorbească despre „un val de sinucideri” și alte prostii de genul ăsta.

SOFIA

Au fost trei cazuri în cinci luni.

FRESNO

Ei și? Știi care-i rata de sinucideri în țara asta? 25,9 pe an, la fiecare sută de mii de locuitori! Doar finlandezii ne mai depășesc. Sinuciderea e principala cauză de mortalitate între 30 și 60 de ani, în afara accidentelor de trafic. Noi am avut trei cazuri. Deci avem o medie de 25% la fiecare sută de mii de locuitori. 0,9 puncte sub medie.

SOFIA

Dacă nu mă înșel, anul trecut au mai fost două tentative.

FRESNO

Înseamnă că vorbim de cinci cazuri în doi ani. Deci, în medie, suntem chiar mai jos.

SOFIA

Văd că sunteți bine informat.

FRESNO

M-am informat, fiindcă în ultimele săptămâni a trebuit să pierd mult timp, răspunzând unor întrebări idioate.

SOFIA

Ca ale mele.

FRESNO

Eu n-am zis asta.

(Tăcere.)

SOFIA

Vă deranjează că sunt femeie?

FRESNO

Poftim?

SOFIA

Vă deranjează c-au trimis o femeie de la Madrid ca să facă acest raport?

FRESNO

Ce prostie! Bineînțeles că nu!

SOFIA

Cu atât mai bine.

FRESNO

Ce mă deranjează e că la Madrid ni se pune la îndoială activitatea, în timp ce aici ne dăm sufletul ca s-o scoatem la capăt cu producția și astfel țara să se bucure de rezultatele noastre! Ce naiba fac alții în alte fabrici? De ce nu se omoară și ei așa ca noi?? Dacă ar lucra la Zaragoza și la Valencia în ritmul în care lucrăm noi aici, altfel s-ar scrie istoria... De ce nu fac și acolo anchete?

SOFIA

Fiindcă acolo nu s-a sinucis nimeni.

FRESNO

Până și-n asta sunt lipsiți de inițiativă! Știu unde bateți. Dumneavoastră credeți că s-a declanșat o epidemie aici, fiindcă-i dur ritmul de lucru. N-o luați așa... Niciunul din cei trei nu s-a sinucis din cauza muncii.

SOFIA

Cum puteți fi atât de sigur?

FRESNO

Știu foarte bine lucrul ăsta.

SOFIA

Și scrisoarea lui Eduardo Rus?

FRESNO

Ce-i cu scrisoarea aia? Rus era un nevrotic. În scrisoare vorbește de munca de aici. Asta s-au încăpățânat să repete zi și noapte, toate televiziunile. Ce nu se spune e că-n scrisoare vorbește și despre problemele pe care le avea în familie. Toți de aici îi știau problemele. Nevastă-sa și-o trăgea cu altul. Întrebați pe oricine din secția lui. Știți unde era nevastă-sa când el s-a decis să nu-i mai stea în cale? În sudul Portugaliei cu un amic. ăsta da motiv ca să te sinucizi, nu că mai lucrezi 8-10 ore în plus pe săptămână!

SOFIA

Dar aici nu-i vorba doar despre 8-10 ore în plus de lucru!

FRESNO

Dar despre ce-i vorba?

SOFIA

Păi nu vedeți? Centrul are o problemă cu angajații săi.

FRESNO

Dacă scade producția și încasările merg prost, atunci o să începeți să dați oamenii afară. Asta e adevărata problemă a angajaților. Întrebați-i pe ei. Niciunul nu vrea să-și piardă postul.

SOFIA

V-o spun limpede: nu mai vrem nici o sinucidere în multinațională!

FRESNO

Păi evitați lucrul ăsta, dacă știți cum! Lumea e plină de sinucideri. Un milion de oameni se sinucid pe an. Trei mii într-o singură zi! Uite acum, în timp ce noi doi stăm de vorbă, deja s-au sinucis cincizeci de persoane. Iar dumneavoastră veniți aici și ne anchetați de parc-am fi un lagăr de exterminare și asta doar fiindcă am avut trei accidente.

SOFIA

Și două tentative...

FRESNO

La naiba! Morțile astea n-au nimic de-a face cu activitatea din fabrica asta! Sau au foarte puțin de-a face... Dar n-aveți decât să cercetați. Vorbiți cu oamenii! Interogați pe cine aveți chef! Că doar de-asta ați venit aici. Dar vă rog să nu-mi puneți mie în cârcă nici o moarte! Iar acum îmi cer scuze, dar trebuie să plec; am o ședință importantă. *(Sofia își aprinde o țigară)*. Fumatul e interzis.

SOFIA

Da, știu!

(Fresno pleacă. Sofia fumează.)